

עושין פסין פרק שני עירובין

כג.

עין משפט ר מצוה

כו א [משוע' א"ח סי'
שנת ספיק' א:]
כו ב [משוע' עס:]

רב ניסים גאון

הא גביר ר' אליעזר דסוכה
דאפסקוה רבנן וקאמרו
ועוד. והו שאמר ר'
אליעזר במסכת סוכה
בפרק הישן תחת המטה
ר' אליעזר אומר ארבע
עשרה טעודות חיוב אדם
לזכור בסוכה אחת ביום
ואחת בלילה. והכמיס
אומרים אין לרבר קצבה
חזן מלי יום טוב
הראשון בלבד. ועוד אמר
רבי אליעזר מי שלא אכל
כו.

רבנו הגנאל

אמר רב יוסף אמר רב
יהודי אמר שמואל הלכה
כר' יהודי בן בבא. ועוד
אמר לא התירו פסי
ביראות אלא לבאר הרבים
בלבד. וצריכי דאי
אשמעינן הלכה כר' יהודי
בן בבא הוה אמנא
דבי[ו]ן אפילו מכונסין
ואפילו מלוחין, ולאפקי
מדר' עקיב' דאמר אחד
ביום הרבים ואחד ביום
היחיד עושין לחן פסין.
קמיל לא התירו פסי
ביראות אלא לבאר מים
חיים בלבד. ואי אשמעינן
שמואל באר מים חיים,
הוה אמנא לא שנא
דברים ולא שנא דיחיד
לדמרויהו זע' אמנה ושיימי
מועט צריך שומירה וצפחות
מכאן לא צריך ואפי' לפי רש"י
דפי' מהי' תנא קמא דאמר
לפי' נראה לר' לרי' יהודה
בן בבא נמי אית ליה דזר
מועט כמו תנא קמא דמשום
הכי ציטריך לרבי עקיבא לחזור
ולשנות וזלנד שיהא זע' אמנה
כו' ועוד אי צימר מצית סאתים
נמי איירי ר"י בן בבא א"כ היכי
קאמר ר"י אפילו אין זע' אלף
זור ושי' מערה משמע דלר"י
נמי אין חילוק בעין סאתים
ליתר ורבי יהודה גופיה קאמר
לעיל גבי פסין עד בית סאתים
ועוד לר"ח דפי' היינו תנא
רבנן דקתני מלו לר' אלעזר
אפסקוה רבנן וקאמרו אין
לר' יהודי אפסקוה רבנן וקאמרו
אין לר' יהודי אפסקוה רבנן
ועוד. ופי' קצבה חזן מלי יום
טוב הראשון בלבד. ועוד אמר
רבי אליעזר דסוכה בפרק הישן
תחת המטה עשרה עשרה
אומרו ארבעה עשרה טעודות
חיוב אדם לזכור בסוכה אחת
ביום ואחת בלילה. והכמיס
אומרים אין לרבר קצבה חזן
מלי יום טוב הראשון בלבד.
ועוד אמר רבי אליעזר מי שלא
אכל

והא דנקט באר הרבים לאפוקי מר' עקיבא. וא"ת א"כ הוה ליה למימר זור הרבים וע"כ צלח היחיד לא דל"כ היינו רבי עקיבא וי"ל דלוחיא דמלתא למימיני מענין שממעט דהיינו צלח היחיד אי נמי הא דקאמר דרבים אפילו מכונסין לאו אר"י בן בבא קאי אלא אשמואל:

לא שני דרבים ולא שני א"י. יכול להיות דהו כר' יהודה בן בבא והא דנקט ר' יהודה בן בבא צלח הרבים לאפוקי מר' עקיבא. וא"ת א"כ הוה ליה למימר זור הרבים וע"כ צלח היחיד לא דל"כ היינו רבי עקיבא וי"ל דלוחיא דמלתא למימיני מענין שממעט דהיינו צלח היחיד אי נמי הא דקאמר דרבים אפילו מכונסין לאו אר"י בן בבא קאי אלא אשמואל:

בבא אמר רב יוסף אמר רב שמואל הלכה כר' יהודה בן בבא ואמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל לא הותרו פסי ביראות אלא לבאר מים חיים בלבד וצריכי דאי אשמעינן הלכה כר' יהודה בן בבא הוה אמנא דרבים ואפילו מכונסין והאי דקתני באר הרבים לאפוקי מדר' עקיבא קא משמע לן דלא הותרו פסי ביראות אלא לבאר מים חיים ואי אשמעינן באר מים חיים הוה אמנא לא שנא דברים ולא שנא דיחיד קא משמע לן הלכה כר' יהודה בן בבא: **מתני'** ועוד אמר ר' יהודה בן בבא הגינה והקרפה שהן שבעים אמה ושיימי על ע' אמה ושיימי המוקפות גדר גבוה עשרה טפחים מטלטלין בתוכה ובלבד שיהא בה שומירה או בית דירה או שתהא סמוכה לעיר ר' יהודה אומר אפילו אין בה אלא בור ושיה ומוערה מטלטלין בתוכה * רבי עקיבא אומר אפילו אין בה אחת מכל אלו מטלטלין בתוכה ובלבד שיהא בה שבעים אמה ושיימי על שבעים אמה ארכה יתר על רחבה אפי' אמה אחת אין מטלטלין בתוכה = רבי יוסי אומר אפילו ארכה פי שנים ברחבה מטלטלין בתוכה אמר רבי אלעאי שמעתי מרבי * אלעזר ואפילו היא כבית כור וכן שמעתי ממנו אנשי חצר ששכח אחד מהן ולא עירב ביתו אסור מלהכניס ולחוציא לו אבל להם מותר * וכן שמעתי ממנו שיוצאין * בערקבלין בפסח וחזרתיה על כל תלמידיו * ובקשתי לי חבר ולא מצאתי: **גמ'** מאי תנא דקתני ועוד אילימא משום דתנא ליה חדא לחומרא וקתני אחריתי משום הכי קתני ועוד והא רבי יהודה דתנא ליה חדא לחומרא וקתני אחריתי ולא קתני ועוד התם אפסקוה רבנן הכא לא אפסקוה רבנן וכל היבא דאפסקוה רבנן לא קתני ועוד והא רבי אליעזר דסוכה דאפסקוה רבנן וקתני * ועוד התם במילתיה הוא דאפסקוה הכא במילתא אחריתי אפסקוה: רבי עקיבא אומר אפילו אין בה אחד מכל אלו מטלטלין בתוכה: רבי

דפרישית ומה שפירש רש"י אפילו צהוק לדידה לא שרי רבי יהודה בן בבא צימר מצית סאתים אין נראה אלף צפתח ולצסוף הוקף מהני אפי' צימר מצית סאתים דהא שרו רבנן לעיל צדי וסאך ומוקף אפי' צי' כורים וכמה חזירות ומצואות שהיו בירושלים ימרות על בית סאתים וכן יאסור ר' יהודה בן בבא צולס לטלטל דווקא * שומירה הוא דקאמר דלא מהני צימר מצית סאתים אצל פתח ולצסוף הוקף מהני אפי' יומר ולרש"י שמא ש' לחלק דצדי וסאך ומוקף וחזר לפי ששמישתן רב * יומר אפי' י' כורין אצל קרפף אפי' פתח ולצסוף הוקף לא מהני צימר מצית סאתים:

אילימא משום * דתני חדא לחומרא. פירוש דשייך * למימני ועוד אמר ר' יוסף אמר רב שמואל הלכה כר' יהודי בן בבא. ועוד אמר ר' אליעזר במסכת סוכה בפרק הישן תחת המטה עשרה עשרה אומרו ארבעה עשרה טעודות חיוב אדם לזכור בסוכה אחת ביום ואחת בלילה. והכמיס אומרים אין לרבר קצבה חזן מלי יום טוב הראשון בלבד. ועוד אמר רבי אליעזר מי שלא אכל

גמ' הוה אמנא דרבים אפי' מכונסין. שרי ר"י בן בבא והאי דקאמר צלח הרבים משום ר' עקיבא דאמר צלח היחיד שרי ואתא איש לניימר אע"ג דמים חיים יניחו דרבים אין דיחיד לא והכי קאמר אין עושין פסין אפילו לצלח אלא של רבים: **מתני'** שומירה צימת סאתים הוא דשרי טפי לא: **סמוכה לעיר.** דהואיל וקרובה לצימו דעמו להשתמש צה תמיד וכחוקף לדידה דמי: וזלנד שפאה שבעים אמה ושיימי על ע' אמה ושיימי. ולא יומר. ובגמרא [ע"ז] פריך תנא קמא נמי הכי קאמר: אם היה ארכה יומר על רחבה אפילו אמה אחת. אע"ג דמייעט חציה והסוף צלחיה כהרבה ואין צבולה אלא צימת סאתים אין מטלטלין דמרוצע הוא דשרו רבנן היכא דלא הוקף לדידה: אנשי חצר שפאה כו'. ולמחר ציטל רשותו למצויה * שהיא אסרת עליהן מלהוציא צמתייהן לחצר: ציטו אסור להכניס ולהוציא. לחצר ללכרו: אצל לן מוסר. להציט כלי צמתייהן לצימו דרך חצר: צערקבלין. שם מרור: ובקשתי לי חבר. לשלטה דרבים הללו אם שמען מפיו ולא מלאתי. ובגמרא * מפרש דגבי גינה וקרפף לא שרו יומר מצית סאתים וגבי אנשי חצר סברי דלף להם אסור צימו אצל מצמתייהן לחצר מותר ובגמ' [נו:] מפרש פלוגמתייהו וצערקבלין סברי דלאו מרור הוא: **גמ'** מאי סנא. רבי יהודה בן בבא בגינה וקרפף דלעיל: **דקאמר ועוד.** דמשמע דאמר לעיל צה חומרא אחריתי: אילימא משום דאמר חדא לחומרא. גבי פסין דאמר [כג:] לאו עושין אותן אלא לצלח הרבים והשתא קאמר דלמחר אחריתי דאע"ג דהוקף לדידה לא שרי טפי מצית סאתים: והא רבי יהודה צר אלעאי דתנא. לעיל * חדא לחומרא דאמר עד צימת סאתים אין ללדדין ולא תנא ועוד משום דלאו צדקה מלתא הוא דרישא איירי צמדת היקף וסיפא איירי ציטול מחילות: אפסקוה רבנן. דקא תני אמרו לו לא אמרו צימת סאתים אלא לגינה כו': וכל היכא דאפסקוה רבנן לא הוה טני זע ועוד. אי שייך למימר צה כגון היכא דרישא וסיפא צדקה מילתא: והא ר' אליעזר דסוכה. בן בבא דאמר ר' אליעזר אומר י"ד טעודות חייב

אדם לאכול בסוכה וחכמים אומרים אין לדרב קצבה ועוד אמר ר' אליעזר מי שלא אכל ביום טוב הראשון בלבד. ועוד אמר רבי אליעזר מי שלא אכל

אדם לאכול בסוכה וחכמים אומרים אין לדרב קצבה ועוד אמר ר' אליעזר מי שלא אכל ביום טוב הראשון בלבד. ועוד אמר רבי אליעזר מי שלא אכל

אדם לאכול בסוכה וחכמים אומרים אין לדרב קצבה ועוד אמר ר' אליעזר מי שלא אכל ביום טוב הראשון בלבד. ועוד אמר רבי אליעזר מי שלא אכל

אדם לאכול בסוכה וחכמים אומרים אין לדרב קצבה ועוד אמר ר' אליעזר מי שלא אכל ביום טוב הראשון בלבד. ועוד אמר רבי אליעזר מי שלא אכל

(א) צ"ל אליעזר וביה בגמ' לקמן וכלל הפסיקין, (ב) פסחים לג' ע"ט, (ג) נמשכה ששמשות אר' ערקבלין ופי' היינוסין וכן הכי מצטרפה שהיא ירק שעלין של דמות לעקרב וירכס העירון ערקבלין ובפסחים אילת ערקבלין, (ד) ועי' מוס' לקמן טו' ד"ה ולא מלאתי כו', (ה) [סוכה כו', ו] [ועי' רש"י], (ו) [ע"ז] (ח) דף י"ה, (ז) [ע"ז] (ט) [בשומירה ט] [ועי' רש"י], (ח) [בשומירה ו] [ועי' רש"י] וביה דרסא דהוי לדידה גרועה הוא דקאמר כ"ל רש"י ממוס' שניין, (ט) למימני ועוד אע"ג דלא הוה מענין אחד אכל הא שפיטא לי דשייך למימני ועוד היכא דהוה מרוביה כו' [רש"י], (ט) [ועי' מוס' ד"ה ועוד],

הגהות הב"ח
(א) ש"י ד"ה אנשי חצר וכו' רש"י דלמחר לצימו שהיתה אסרת: (ב) תוס' ד"ה וזלנד כו' מותר אפי' ר' כורין כו': (ג) תוס' ד"ה אילימא משום וכו' אצל דיבור זה דמש' כזה הלשון גליון ורש"י שמה ט' לחלק דבדרי וסאך ומוקף וזמר לפי ששמישתיה וקתני אפי' עבר סורס אצל קרפף אפי' פתח ולצסוף הוקף לא מהני צימר מצית סאתים:

מוסף רש"י
והדוחי על כל תלמידיו. על ר' אליעזר ובקשתי לי חבר. לפיכך נראה שרבי יוסף דבר זה מפי' (פסחים טו' ע"ב). שייך לקמן ע"ב קרפף שהוא יומר מצית סאתים הוה שיעור חצר שהתקן ומניחו חכמים שיעור לכל היקף אלא היקף לזר צמתייהן להשתמש מן הבית לזכו, כגון קרפף שבצנורה. אצל המוקף לדידה אפילו צימת עשרה כורין, מטלטלין ביה וקאמר היכא יומר מצית סאתים שהוקף לדידה הוא מותר לטלטל צבולו [בבב כד:]. נודע רובו. צבולו הישני שם דירה מעין והי הוא כגינה מעין היקפה לדידה, הואיל וזמר מצית סאתים הוא אין מטלטלין בו עד [סו' טו']. נער רובו. צבולות, אין האילנות מטלטלין מותר דימנו ממנו והי הוא כהצר שלפני הבתים שהיקפה לדידה ומומר [סו']. ואחר דרשיתיה. שאין יומר מצית סאתים [קטן ע"ב] אם של בית [קטן ע"ב] אם של בית סאתים הוא מטלטל צבולו, ואם יומר אלא הוקף לדידה קיי ליה רשות אחת לגבי חצרו או לגבי חצר לטלטל צבולו אמת ובי' אמת צה ובי' אמת צה, להוציא ולהכניס מה לאה [שבח ק"ג]. רשות אחת הן. לטלטל כלים ששבתו בנגז זה לנג זהו. [קטן ע"ב]. מילתא וכלהו אין משמען מיוחד ומתיר, רשות אחת הן ומטלטלין מה לאה אפילו מחצר של רבים לחצר רבים צלח עירוב, ולית ליה לרש"י עירוב חזרות אלא משום הימך כלי הבית [קטן ע"ב].

ולא אמרין כסס שיעורין חלוקין למטה קד חלוקין למעלה, וכלים ששבתו בחצר מוציאין לתבונה, וכן לקרפף, וכן לחצר ולקרפף מן הגגין, הואיל ובעין רשות שאינה לדידה היא, ואין צריך לערב מחצר לחצר אלא צבול כלים ששבתו בבית ששבתו לחצר אחרת [קטן ע"ב]. לבלים ששבתו בחצרו. שנקדש יסוד היו צמורו ולא בחור הבית, דלילו צמורו כלים בבית, לאו מיעבא היכי דלא עירבו בניו בחצר, דאפילו מצית לחצר לא יוציא כלי הבית, אלא אפילו עירבו ומטלטלין מצית לחצר לא יוציא כלי הבית מחצר זו לחצרה של עירבו עמה [שבח ק"ג].